

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/488/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713211328
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3713211328.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Marty Trnavskej v právnej veci navrhovateľky: U. O., nezamestnanej, bytom F. XXX/X-X, J. L., právne zastúpenej: C. kancelária E.. K., s.r.o., so sídlom B. XX/XX, J. L., proti odporcovi: J. O., opatrovateľovi, bytom Z. XXX/XX, J. L., právne zastúpenému: JUDr. Ing. H. S., advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom F. XX, v B., v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 30. marca 2015, č. k. 6C/207/2013-205, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej **p o t v r d z u j e**.

Rozsudok súdu prvého stupňa v časti, ktorou rozhodol o náhrade trov konania účastníkov **z r u š u j e** a v tejto časti **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvého stupňa zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov konania k bytu č. XX na 5. poschodí vo vchode č. XX, obytného domu č. súpisné XXX, na ulici Z. v J. L., postaveného na parcele KNC XXXX/X „zastavané plochy a nádvoria“ o výmere 478 m² a podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckeho podielu k pozemku v podiele XXXX/XXXXXX-in, ktoré sú zapísané na LV č. XXXX k. ú. J. L. a toto vyporiadal tak, že uvedené nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva odporcu, ktorého súčasne zaviazal k povinnosti vyplatiť navrhovateľke na jej spoluvlastnícky podiel sumu 13.658,- eur do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka sa domáhala zrušenia podielového spoluvlastníctva účastníkov konania k dotknutej nehnuteľnosti dôvodiac, že túto vlastnia každý v jednej polovici, pričom pre neustále vzájomné konflikty, sa ona z bytu vystahovala v marci roku 2008. Do bytu nevstupuje a s rodinou (odporca je jej bratom) sa nestretáva. Mala záujem o dohodu v rámci ktorej by podiel odporcu pripadol jej a ona by ho vyplatila. Jej finančná situácia sa však zmenila natoľko, že nie je schopná odporcu vyplatiť a preto navrhuje svoj podiel prikázať odporcovi a tohto zaviazat' na jej výplatu. Odporca prvotne žiadal, aby súd návrh zamietol s odôvodnením, že účastníci konania získali svoje spoluvlastnícke podiely darom od svojej starej matky U., ktorej bolo zmluvou vo vzťahu k nehnuteľnosti v jej prospech zriadené vecné bremeno - právo doživotného bývania a užívania uvedeného bytu, ktoré sa navrhovateľka zaviazala strpieť a zároveň starú matku spolu s odporcom doopatrovať. Návrhom sleduje navrhovateľka riešenie svojej vlastnej životnej situácie, čo by bolo v rozpore s povinnosťami voči darkyni a tiež dobrými mravmi. On je odkázaný na bývanie v predmetnom byte so svojou matkou a nemá prostriedky na jeho vyporiadanie. V priebehu konania súhlasil so zrušením podielového spoluvlastníctva

s tým, že navrhovateľku vyplatí do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Žiadal zohľadnenie investícií, ktoré do bytu vniesol a hodnoty na nehnuteľnosti viaznuceho vecného bremena.

Na zistený skutkový stav spočívajúci v tom, že darovacou zmluvou evidovanou pod spis. zn. N XX/XXXX, Nz XX/XXXX, darovala U. O. st. svojim vnúčatám U. O. ml. a J. O. (účastníkom konania) 2-izbový byt č. XX, v obytnom dome súpisné č. XXX, vo vchode XX na 5. poschodí s príslušenstvom, na KN parcele XXXX/X k.ú. J. L., ktorej súčasťou bolo tiež zriadenie vecného bremena v prospech darkyne spočívajúceho v práve doživotného bezplatného bývania a užívania predmetnej nehnuteľnosti a osobného záväzku obdarovaných ju podľa potreby doopatrovať a v čase nemoci a odkázanosti jej poskytnúť účinnú pomoc, vklad ktorého vlastníckeho práva a vecného bremena bol povolený katastrálnym odborom Okresného úradu v Považskej Bystrici dňa 04. 04. 2000, pod V XXX/XX, v ktorom byte následne účastníci spolu bývali, avšak pre nedorozumenia sa navrhovateľka z bytu v marci 2008 odsťahovala, ktorý byt bol znalcom Ing. H. O. znaleckým posudkom č. XXX/XXXX, ohodnotený bez prihliadnutia na existujúce vecné bremeno na sumu 37.900,- eur a doplnkom č. 1 k znaleckému posudku č. XXX/XXXX po zohľadnení vecného bremena na sumu 27.370,- eur, súd prvého stupňa aplikoval ust. § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, s odkazom na ktoré v odôvodnení uviedol, že byt, ktorý je v spoluvlastníctve účastníkov konania nie je možné reálne rozdeliť a preto prichádza do úvahy v poradí v zákone uvedený nasledujúci spôsob vyporiadania v zmysle ktorého sa vlastníkom celého bytu stane jeden zo spoluvlastníkov (odporca), ktorý druhého spoluvlastníka (navrhovateľku - s čím v priebehu konania súhlasili obaja) vyplatí. Podľa dodatku č. 1 znaleckého posudku č. XXX/XXXX Ing. O., je všeobecná hodnota bytu 27.370,- eur. Navrhovateľka je podielovou spoluvlastníčkou dotknutého bytu v jednej polovici, preto súd zaviazal odporcu vyplatiť jej polovicu hodnoty bytu do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Keďže navrhovateľke trovy konania nevznikli, súd vyslovil, že jej náhradu trov konania nepriznáva (v konaní bola oslobodená od platenia súdnych poplatkov, obom účastníkom konania bol priznaný bezplatný právny zástupca, čo u odporcu nahrádza rozhodnutie súdu o oslobodení od súdnych poplatkov).

Rozsudok súdu prvého stupňa v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadla navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu jeho zmenu v časti výšky výplaty za jej spoluvlastnícky podiel, na zaplatenie ktorej bol zaviazaný v konaní odporca, požadujúc výplatu vo výške zodpovedajúcej 50 % zo sumy stanovenej posudkom č. XXX/XXXX znalca Ing. O., teda v sume 18.950,- eur (neponíženej o hodnotu vecného bremena viaznuceho na vyporiadavanej nehnuteľnosti) a tiež navrhovala zmenu rozsudku prvostupňového súdu v časti náhrady trov konania a to tak, že jej bude priznané právo na plnú náhradu trov tak prvostupňového, ako aj odvolacieho konania. Uplatňujúc dôvody odvolania uvedené v ust. § 205 ods. 2 písm. c) (súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností), v ust. § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p. (súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci) naplnenie ktorých odvolacích dôvodov videla v tom, že súd prvého stupňa bez zohľadnenia skutočností spočívajúcich v zmene pomerov vo vzťahu k zriadenému vecnému bremenu viaznuceho na vyporiadavanej nehnuteľnosti, ponížil výšku pôvodne určenej hodnoty bytu a tým aj výplaty jej podielu vychádzajúc z doplnku č. 1 k posudku znalca Ing. O. a túto znížil o viac ako 10.000,- eur. Namietala súdom vyslovený záver, že zrušením a vyporiadanim podielového spoluvlastníctva za náhradu, sleduje riešenie svojej vlastnej životnej situácie, čo by bolo v rozpore s jej povinnosťami voči daryni a tiež dobrými mravmi. Súd prvého stupňa neposúdil rozsah jej povinností voči daryni vyplývajúci jej z darovacej zmluvy, ich prípadný zánik v dôsledku zrušenia spoluvlastníctva, negatívne ju tým hodnotil, tiež nezohľadnil, že jej právom spoluvlastnícky nehnuteľností bolo nehnuteľnosti aj užívať, pričom v tomto výkone práva jej bolo bránené, dochádzalo k jeho porušovaniu, preto nie je dôvod, aby bola naďalej zaťažovaná existujúcou ťarchou, ktorá je navyše formálnou, smerujúcou len proti jej osobe, pretože samotná daryňa - jej stará matka bola do vzájomných vzťahov s odporcom zatahnutá z jeho strany, navrhovateľka sa voči nej nedopustila žiadneho nezákonného, ani nemravného konania, čo bolo preukázané v konaní vedenom pred Okresným súdom Považská Bystrica pod č.k. 5C/97/2008. Daryňa sama odišla z predmetného bytu, jej odchod nebol ovplyvnený navrhovateľkou, ktorej osobný záväzok voči daryni, sa zrušením spoluvlastníctva neruší. Daryňa pod vplyvom odporcu o žiadnu pomoc, ani opateru navrhovateľku nikdy nežiadala. Bolo preukázané, že navrhovateľka proti svojej vôli musela byť opustená, od marca 2008 tento neužíva, mohla si chodiť len pre poštu, pokiaľ byt užívala, podieľala sa na úhradách s ním spojených a daryňa mala zabezpečené všetky práva z vecného bremena jej vyplývajúce. Zdôrazňovala, že právo z vecného bremena zo strany daryne z jej vlastnej

vôle nie je využívané od roku 2005, odkedy táto žije u svojho syna, nedomáha sa jeho výkonu a pokiaľ by predmetný byt chcel predávať odporca, s ktorým je daryňa v lepšom vzťahu ako s ňou, stará matka by sa svojho práva užívať byt vzdala a byt by tak mohol byť odpredaný za trhovú hodnotu. Zo strany babky sa nejedná o prechodnú nemožnosť výkonu vecného bremena, v čom vidí nepomer jej práv k právam daryne, či samotného odporcu. Viaznuca ťarcha samotného odporcu v skutočnosti nezaťažuje, neznehodnocuje byt a do budúcnosti mu umožňuje tento odpredať za riadnu trhovú cenu, pričom s prihliadnutím na vek daryne, skutočnosť, po akú dobu táto v byte nebyva a jej konzervatívnu povahu, sú minimálne predpoklady, že by daryňa chcela zmeniť svoje životné podmienky, takže je zrejmé, že svoje právo z vecného bremena nebude nikdy ani využívať, ktoré skutočnosti opodstatňujú záver o zmene pomerov od doby zriadenia vecného bremena s následkami uvedenými v ust. § 151p ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka, čím nie je daný dôvod na to, aby hodnota bytu a tým aj jej spoluvlastnícky podiel boli o hodnotu vecného bremena ponížené. Poukázala na to, že ak by jej odporca bol umožnil riadne užívanie vyporiadavaného bytu, nemusela znášať náklady za užívanie iného bytu, čím už bola vo vzťahu k svojim spoluvlastníckym právam ukrátená, preto nie je dôvod ukraťovať ju ešte aj o hodnotu vecného bremena, ktoré navyiac nie je reálne využívané. Pokiaľ ide o náhradu trov konania poukázala na to, že bola v konaní úspešnou, a preto nebol žiaden relevantný dôvod, pre ktorý by jej náhrada trov konania nemala byť priznaná. Rozhodnutie v tejto časti považuje za nesprávne, v rozpore s platnými právnymi predpismi, keďže samotné oslobodenie od súdnych poplatkov nezabavuje účastníka, ktorému bolo priznané (odporcu), povinnosti nahradiť úspešnému účastníkovi (teda navrhovateľke), vzniknuté trovy konania, na ktorú povinnosť žiadala, aby bol tento zaviazaný.

Odporca v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhoval rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Skutkové zistenia ako aj právne závery súdu prvého stupňa považoval za správne, vyplývajúce z dostatočne vykonaného dokazovania, pričom v priebehu konania neboli predložené žiadny dôkazy, ktorých existencia by potvrdzovala skutočnosti, o ktoré navrhovateľka opiera svoje odvolanie a ktoré by mohli znamenať zásadnú zmenu rozhodnutia. Navrhovateľka sa spolu s odporcom zaviazala svoju starú mamu U. O. doopatrovať, ktorý osobný záväzok vo forme poskytnutia pomoci bol súčasťou darovacej zmluvy zo dňa 04.04.2000, ktorou bolo súčasne tiež zriadené právo bezplatného bývania a doživotného užívania predmetu darovacej zmluvy - bytu č. XX a ktoré vecné bremeno v dôsledku odkladovania tejto zmluvy, boli nadobúdatelia bytu povinní strpieť. Namietal tvrdenie navrhovateľky, že daryňa dobrovoľne odišla z bytu č. XX a nevykonáva právo prislúchajúce vecnému bremenu. Daryňa sa domáhala návrhom vrátenia daru, ktoré konanie bolo vedené pred prvostupňovým súdom pod č.k. 5C/97/2008 čo potvrdzuje, že trvala na plnení z darovacej zmluvy. Byt považuje za svoj domov. Samotný odporca chcel situáciu riešiť tak, že svoj spoluvlastnícky podiel na byte daryni vráti, avšak na základe predbežného opatrenia vydaného prvostupňovým súdom v inom konaní, toto

nebolo možné na katastrálnom úrade zrealizovať, z ktorého dôvodu dal ponuku navrhovateľke na vyplatenie jej spoluvlastníckeho podielu. Námietku navrhovateľky o neopodstatnenom ponížení hodnoty bytu o hodnotu vecného bremena považuje za nedôvodnú a špekulatívnu, za preukázané považuje, že babka ako osoba oprávnená z vecného bremena trvá na dodržiavaní podmienok darovacej zmluvy, teda aj na vecnom bremene, nemohlo teda dôjsť k jeho zániku, na čo musel súd prvého stupňa prihliadnuť. Dôvodom, pre ktorý navrhovateľka bola nútená odísť z bytu bola skutočnosť, že spolu s priateľom vyvolávali sústavné nepríjemnosti, hádky a konflikty, čo bolo potrebné riešiť aj za pomoci polície. Nakoniec bol byt uzamknutý a následne navrhovateľka aj požadovala v konaní vedenom pred Okresným súdom Považská Bystrica pod č.k. 6C/31/2010 náhradu za nemožnosť užívania tohto bytu, ktorý spor je v štádiu dovolacieho konania. Bola to navrhovateľka, ktorá si dlhodobo neplnila nielen povinnosti spoluvlastníčky danej nehnuteľnosti, ale ani svoj záväzok vyplývajúci z darovacej zmluvy. O daryňu viac ako 10 rokov nejavila žiaden záujem, a to ani v čase jej hospitalizácie v nemocnici. Za správne považoval aj rozhodnutie súdu v časti náhrady trov konania účastníkov, pretože trovy navrhovateľke reálne nevznikli, keďže jej bola rozhodnutím centra právnej pomoci priznaná právna pomoc bez jej finančnej účasti, čo je dôvodom na aplikáciu ust. § 150 ods. 1 O.s.p..

Navrhovateľka vo svojom písomnom vyjadrení k stanovisku odporcu k ňou podanému odvolaniu uviedla, že trvá na dôvodoch svojho odvolania, ako aj odvolacom návrhu smerujúcom k zmene ňou napadnutých výrokov, poprela tvrdenia odporcu uvedené v jeho písomnom vyjadrení, týkajúce sa okolností, za ktorých z bytu odišla, ako aj dôvodov pre ktoré tak urobila, rovnako tak týkajúce sa ním tvrdeného jej vzťahu k daryni, poukazovala na to, že stará matka sa v podstate za danej situácie ocitla v tomto spore medzi nimi a keďže sa nevie vnútorne prikloniť ani na stranu jedného z účastníkov, zvolila osobitnú

formu riešenia spočívajúcu v tom,, že byt opustila, nastahovala sa k svojmu synovi a ponechala im vzájomné spory na vlastnom vyriešení. Z pripojených spisov možno získať objektívny pohľad na vzťahy účastníkov, ktoré v konečnom dôsledku viedli k tomuto sporu, pričom samotný odporca presadzujúci svoj ekonomický záujem (v snahe ponížiť jej zákonné nároky), nemá zábrany k tomuto cieľu využívať aj ich starú matku, ktorej prvotným záujmom je žiť v pokoji a bezkonfliktne.

Krajský súd Trenčín po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods. 3 O.s.p. aj náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p. s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal ako súd odvolací preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p., pričom dôvodmi odvolania vymedzenými navrhovateľkou a ich rozsahom, bol odvolací súd viazaný podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie prvostupňového súdu vo veci samej, je potrebné za použitia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdiť a rozhodnutie v časti náhrady trov konania účastníkov za použ. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušiť a vrátiť v tejto časti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno v zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odôvodniť len okolnosťami uvedenými pod písmenami a) - f) citovaného zákonného ustanovenia.

Navrhovateľka vo svojom odvolaní uplatňovala dôvody na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. c), d), a f) O.s.p. spočívajúce v tom, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a tiež, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci, čo vzhľadom na nesprávnom hodnotení vykonaných dôkazov a z toho plynúcich nesprávnych skutkových a právnych záverov.

Keďže navrhovateľka v odvolaní neuvádzala žiaden konkrétny navrhovaný dôkaz, ktorý by súdom prvého stupňa nebol vykonaný, uplatnenie odvolacieho dôvodu uvedeného v ust. § 205, ods. 2 písm. c) O.s.p. (neúplné zistenie skutkového stavu z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností), nemá opodstatnenie.

Pokiaľ ide o dôvod odvolania spočívajúci v tom, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nie je pri ňom rozhodujúce, či súd vykonal všetky navrhnuté dôkazné prostriedky alebo nie, rozhodujúce je iba to, že na základe tých, ktoré vykonal dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Dôvodom nesprávneho skutkového zistenia je nesprávne hodnotenie dôkazov z hľadiska ustanovenia § 132 O.s.p., vychádzajúc z ktorého povinnosťou súdu je hodnotiť dôkazy podľa svojej úvahy a to každý jednotlivito a všetky v ich vzájomnej súvislosti; pričom starostlivo musí prihliadnuť na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. (rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci), je daný podľa súdnej praxe mylnou aplikáciou a výkladom právnej normy na zistený skutkový stav, alebo použitím právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru o nedôvodnosti podaného odvolania aj z hľadiska vyššie uplatnených - ďalších odvolacích dôvodov. Rozsudok prvostupňového súdu vo veci samej vychádza zo správnych skutkových zistení, na ktoré boli aplikované správne právne predpisy.

Predmetom konania v preskúmvanej veci, bolo zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva účastníkov k nehnuteľnostiam, špecifikovaným vo výrokovej časti rozhodnutia (bytu č. XX, podielu na spoločných priestoroch a pozemku), ktorých podielovými spoluvlastníkmi v podieloch každý po jednej 1, boli účastníci konania.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému, alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné

správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.

Ustanovenie § 142 Občianskeho zákonníka, rieši možnosť zrušenia spoluvlastníctva autoritatívnym rozhodnutím súdu. Z procesného hľadiska je potrebné spomenúť, že ide síce o návrhové konanie, ak je však návrh podaný, súd je síce viazaný návrhom na zrušenie spoluvlastníctva, nie je však viazaný navrhovaným spôsobom zrušenia (rozdelenia) spoluvlastníctva. Významným je, že zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva zásadne rieši iba vnútorné vzťahy spoluvlastníkov bez toho, aby sa riešenie dotklo vzťahov spoluvlastníkov k tretím osobám, preto napríklad zostáva zachované vecné bremeno zriadené v prospech tretej osoby, a to aj vtedy, ak dôjde k zrušeniu spoluvlastníctva a vlastníkom veci, by sa stala iná osoba.

V preskúmvanej veci z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, a medzi účastníkmi tiež nebolo sporným, že účastníci konania sú podielovými spoluvlastníkmi v podiele každý po 1 nehnuteľnosti a to: bytu č. XX na 5. poschodí vo vchode č. XX, obytného domu č. súpisné XXX, na ulici Z. v J. L., postaveného na parcele KNC č. XXXX/X „zastavané plochy a nádvorie“ o výmere 478 m² a podielu (XXXX/XXXXXX-in) na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a pozemku, na ktorom obytný dom stojí, ktoré sú zapísané na LV č. XXXX pre k. ú. J. L.. Navrhovateľka v rámci návrhu na mimosúdnu dohodu navrhovala prevzatie spoluvlastníckeho podielu odporcu a jeho vyplatenie z jej strany, k uzatvoreniu ktorej dohody medzi nimi pre odmietavý postoj odporcu neprišlo, čím bol splnený zákonný predpoklad pre autoritatívne rozhodnutie súdu v danej veci. Svojim návrhom adresovaným súdu, navrhovateľka požadovala zrušenie podielového spoluvlastníctva k dotknutým nehnuteľnostiam, avšak žiadala odlišný spôsob jeho vyporiadania v porovnaní s jej návrhom na mimosúdnu dohodu spočívajúci v tom, že svoj spoluvlastnícky podiel navrhovala prikázať odporcovi s tým, že bude zaviazaný k výplate jeho náhrady. Odporca vzhľadom na vecné bremeno viaznuce na nehnuteľnosti a s ním spojený na jednej strane výkon práv oprávnenej z vecného bremena (starej matky, ktorá nie je účastníčkou konania) a na strane druhej povinností, ako aj osobného záväzku navrhovateľky z neho plynúcich, s návrhom počiatočne nesúhlasil, v priebehu konania však svoj postoj zmenil, so zrušením spoluvlastníctva, ako aj navrhovateľkou preferovaným spôsobom vyporiadania spoluvlastníctva súhlasil. Keďže z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že dotknuté nehnuteľnosti nie je možné reálne rozdeliť (možnosť ktorého spôsobu vyporiadania ako prioritného, bol súd prvého stupňa vychádzajúc z ust. § 142 ods. 1 O.s.p. povinný skúmať i keď ho účastníci nenavrhovali), nemožno rozhodnutiu súdu prvého stupňa z hľadiska jeho vecnej správnosti nič vytknúť, pokiaľ tento napadnutým rozhodnutím podielové spoluvlastníctvo konštatujúc, že nikoho proti jeho vôli nemožno nútiť v spoluvlastníctve zotrvať zrušil a využíjúc v citovanom zákonom ustanovení v poradí nasledujúci spôsob vyporiadania, prikázal spoluvlastnícky podiel navrhovateľky do výlučného vlastníctva odporcu, ktorého súčasne zaviazal k výplate náhrady zaň (čo v konečnom dôsledku návrhom žiadala samotná navrhovateľka a s čím odporca v priebehu konania tiež súhlasil).

Správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa vo vyššie uvedenom smere, navrhovateľkou, vychádzajúc z ňou produkovaných odvolacích námietok, spochybňovaná nebola.

Ťažisko sporu medzi účastníkmi tak v prvostupňovom, ako aj v odvolacom konaní, spočívalo v ne(správnosti) zohľadnenia hodnoty vecného bremena na vyporiadavaných nehnuteľnostiach viaznuceho, čím došlo k poníženiu v konaní zistenej všeobecnej hodnoty týchto nehnuteľností a následne aj k poníženiu výšky náhrady za spoluvlastnícky podiel navrhovateľky, na zaplatenie ktorej bol odporca zaviazaný. Zatiaľ čo odporca tento postup považoval za jediný správny a z hľadiska zákona tiež možný (zohľadňujúci obmedzenie jeho vlastníckych práv), navrhovateľka tento postup namietala, dôvodiac existenciou zmeny pomerov od doby zriadenia vecného bremena s následkom vzniku hrubého nepomeru medzi právami a povinnosťami z vecného bremena plynúcich (ktoré skutočnosť ako namietala, súd prvého stupňa pri rozhodovaní nezohľadnil, čím ju vo vzťahu k odporcovi značne znevýhodnil), čo vzhľadom na to, že osoba oprávnená z vecného bremena (stará matka účastníkov) práva z vecného bremena jej plynúce dlhodobo nevyužíva a vzhľadom na vek a povahové danosti ani využívať nebude, čo má za následok naplnenie právnych dôvodov neopodstatňujúcich ďalšie trvanie tohto vecného bremena uvedených v ust. § 151p ods. 2,3 Občianskeho zákonníka, čím vo svojej podstate žiadala jeho zrušenie.

V danej veci z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo a medzi účastníkmi nebolo tiež sporné, že títo predmetné nehnuteľnosti do podielového spoluvlastníctva nadobudli darom od ich starej matky U. O. st., pričom súčasne s darovacou zmluvou tiež uzatvorili zmluvu o zriadení vecného bremena, obsahom ktorého bolo právo darkyne (starej matky), na doživotné bezplatné bývanie a užívanie darovaného bytu a podielu na pozemku so všetkým príslušenstvom, a tiež osobný záväzok obdarovaných vnukov (účastníkov konania), že ju bezodplatne podľa potreby doopatrujú a v čase nemoci a odkázanosti jej poskytnú účinnú pomoc. Vklad vlastníckeho práva v prospech účastníkov konania ako obdarovaných a tiež vklad zriadeného vecného bremena v prospech darkyne, bol povolený katastrálnym odborom Okresného úradu v Považskej Bystrici dňa 04.04.2000 pod V XXX/XX, ktorá farcha bola v čase tak prvostupňového, ako aj odvolacieho konania zapísaná vo vzťahu k vyporiadavaným nehnuteľnostiam na LV č. XXXX pre k. ú. J. L. v časti „C“ LV (farchy) pod por. č.XX. V konaní nebolo tiež sporné, že na počiatku v predmetnom byte bývali spoločne účastníci konania spolu s ich matkou a tiež s daryňou. Následne pre nezhody medzi účastníkmi, sa navrhovateľka z bytu v marci 2008 odsťahovala a v predmetnom byte nebýva (podľa tvrdení navrhovateľky už od roku 2005) ani oprávnená z vecného bremena (stará matka účastníkov U. st.,ktorá aktuálne býva v rovnakom obytnom dome avšak v byte č. XX, ktorý je vo vlastníctve strýka účastníkov konania - E. O.).

V priebehu konania vypracovaným znaleckým posudkom znalcom Ing. H. O. pod č. XXX/XXXX, bola určená všeobecná hodnota dotknutých nehnuteľností na sumu 37.900,- eur (bez zohľadnenia hodnoty vecného bremena na predmetnom byte viaznuceho) a následne doplnkom č. X k tomuto znaleckému posudku, bola všeobecná hodnota nehnuteľností po zohľadnení existujúceho vecného bremena stanovená znalcom na sumu 27.370,- eur, z ktorej hodnoty pri vyporiadavaní vychádzal tiež súd prvého stupňa, keď na výplatu polovice z nej (13.658,- eur) zaviazal odporcu vo vzťahu k navrhovateľke z titulu náhrady za jej spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach. Ani jeden z účastníkov konania, návrh na doplnenie dokazovania formou nariadenia ďalšieho znaleckého dokazovania, či vykonania iného dôkazu za účelom preverenia správnosti záverov existujúceho znaleckého posudku a jeho doplnku v konaní nenavrhoval. Odporca síce v prvostupňovom konaní namietal nezohľadnenie ním tvrdených vykonaných investícií v byte, vo výsledku však napriek tomu, správnosť výšky výplaty podielu navrhovateľky vychádzajúcej z uvedeného znaleckého posudku, odvolaním nenapadol. Samotná navrhovateľka rovnako správnosť znaleckého posudku nespochybňuje, namieta len, že súd pri stanovení náhrady za jej spoluvlastnícky podiel, mal vychádzať zo všeobecnej hodnoty bytu 37.900,- eur (stanovenej primárnym znaleckým posudkom) a nie zo sumy 27.370,- eur (stanovenej doplnkom k znaleckému posudku zohľadňujúcim existujúce vecné bremeno), uvádzajúc skutočnosti, pre ktoré by sa na toto existujúce vecné bremeno nemalo prihliadať (vo svojej podstate tvrdí jeho zánik).

Pre potreby posúdenia dôvodnosti navrhovateľkou uplatnených odvolacích námietok je potrebné si ozrejmiť, čo inštitút vecného bremena predstavuje, aký má dopad na vlastníka nehnuteľnosti na ktorej takáto farcha viazne, ako môže vzniknúť a aké sú právne dôvody jeho zániku.

Vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečo sa zdržať, alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe (§ 151n ods. 1 Občianskeho zákonníka). Vecné bremená spojené s vlastníctvom nehnuteľnosti prechádzajú s vlastníctvom veci na nadobúdateľa (§ 151n ods. 2 Občianskeho zákonníka). Vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu, alebo zo zákona. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám, je potrebný vklad do katastra nehnuteľností (§ 151o ods. 1 veta prvá a tretia Občianskeho zákonníka). Vecné bremená zanikajú rozhodnutím príslušného orgánu, alebo zo zákona. K zániku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu zmluvou, je treba vklad do katastra nehnuteľností. Vecné bremeno zanikne ak nastanú také trvalé zmeny, že vec už nemôže slúžiť potrebám oprávnenej osoby, alebo prospešnejšiemu užívaniu jej nehnuteľnosti; prechodnou nemožnosťou výkonu práva vecné bremeno nezaniká. Ak zmenou pomerov vznikne hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného môže súd rozhodnúť, že sa vecné bremená za primeranú náhradu obmedzujú, alebo zrušujú. Ak pre zmenu pomerov nemožno spravodlivo trvať na vecnom plnení, môže súd rozhodnúť, aby sa na miesto vecného plnenia poskytovalo peňažné plnenie. Ak právo zodpovedajúce vecnému bremenu patrí určitej osobe, vecné bremeno zanikne najneskôr jej smrťou, alebo zánikom (§ 151p ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka).

Podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy SR „každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá“. Uvedená ústavná zásada vyjadruje zmluvnú voľnosť občianskoprávných vzťahov, ktorá môže byť obmedzená iba zákonom. To plne platí aj pri výkone

vlastníckych práv. Obmedzenie vlastníckych práv predstavuje aj vecné bremeno. Uvedená zmluvná voľnosť výkonu vlastníckych práv však nebráni tomu, aby sám vlastník svoje práva vo vzťahu k tretím osobám zmluvne obmedzil. V zásade možno uviesť, že vlastníkovi veci okrem zákonnej právnej úpravy, nebráni nič v zriadení zmluvného vecného bremena. V prípade ak zmluvné vecné bremeno je zriadené k nehnuteľnosti, môže vzniknúť len písomnou zmluvou, ktorá pre svoju účinnosť vyžaduje vklad do katastra nehnuteľností.

V preskúmvanej veci sa účastníci konania na základe vlastnej zmluvnej voľnosti, rozhodli v prospech darykyne obmedziť svoje vlastnícke právo k nadobúdaným (darovaným nehnuteľnostiam) a to uzatvorením (súčasne s darovacou zmluvou) zmluvy o zriadení vecného bremena, ktoré právo darykyne tak, ako to zákon vyžaduje, bolo zavkladované v prospech nej na LV, na ktorom sú na príslušnom katastri nehnuteľností dotknuté nehnuteľnosti evidované. Žiadna zmena pokiaľ ide o uvedenú ľarchu na nehnuteľnostiach viaznucu, nebola zistená ani v čase rozhodovania tak prvostupňového, ako ani odvolacieho súdu, čo znamená, že k zrušeniu tohto obmedzenia vlastníkov nedošlo doposiaľ na základe ani jedného zo spôsobov zániku vecných bremien uvedených v ust. § 151p Občianskeho zákonníka, na existenciu ktorých by musel súd pri svojom rozhodovaní v tejto veci prihliadať (dohodou, rozhodnutím príslušného orgánu), pričom nebolo zistený, ale ani tvrdený zánik vecného bremena zo zákona ani v dôsledku smrti z neho oprávnenej osoby, ktoré skutočnosti by nevyhnutne bez ďalšieho viedli k výmazu tohto vecného bremena z katastra nehnuteľností.

Pokiaľ ide o ďalšie právne skutočnosti, existencia ktorých by mohla mať za následok zánik (zrušenie) vecného bremena, uvedené v ust. § 151p ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka, na ktoré v odvolaní poukazuje navrhovateľka (zmena pomerov od doby zriadenia vecného bremena, či nepomer medzi právami a povinnosťami z vecného bremena plynúcimi, ktoré vzhlada o.i. v tom, že darykyňa byt dlhodobo nevyužíva, ani využívať nemieni, vek darykyne, či existujúci rozsah osobného záväzku navrhovateľky voči darykyni), v dôsledku existencie ktorých vecné bremeno stráca opodstatnenie, ktoré skutočnosti mali byť zohľadnené pri rozhodovaní, tieto odvolacie námietky navrhovateľky nemožno vyhodnotiť inak, ako nespôsobilé v prospech nej privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

V prvom rade je potrebné si totiž uvedomiť (na čo odvolací súd poukázal už vyššie), že konanie o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva rieši iba vnútorné vzťahy spoluvlastníkov bez toho, aby sa toto riešenie dotklo vzťahu spoluvlastníkov k tretím osobám (čo logicky vyplýva z toho, že tretie osoby nie sú účastníkmi tohto konania), a preto aj v prípade zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, existujúce vecné bremeno zriadené v prospech tretej osoby zostáva zachované (okrem prípadu, že v priebehu konania dôjde k jeho zániku dohodou, smrťou oprávnenej osoby, či rozhodnutím príslušného orgánu), čo znamená, že súd v tomto konaní nemohol prejudiciálne vyriešiť otázku zrušenia existujúceho vecného bremena zriadeného v prospech tretej osoby, teda ani sa zaoberať existenciou skutočností, ktoré by boli k takémuto záveru spôsobilé. Vykonávanie dokazovania a vyvodzovanie skutkových a právnych záverov v tomto smere, t.j. či došlo k navrhovateľkou tvrdenej zmene pomerov opodstatňujúcej záver o dôvodnosti zrušenia vecného bremena, posudzovanie ne(konfliktnosti) vzťahov medzi účastníkmi, prípadne medzi navrhovateľkou a osobou oprávnenou z vecného bremena, či ne(existencia) reálnej využiteľnosti vecného bremena v súčasnosti, resp. výhľadovo do budúcnosti, by bolo v tomto konaní z hľadiska jeho predmetu nielen nevhodné, ale za týchto okolností tiež právne nevýznamné. Navrhovateľka mala možnosť návrhom v samostatnom konaní (ktorého účastníčkou by nevyhnutne musela byť predovšetkým osoba oprávnená z vecného bremena, keďže by sa toto konanie bezprostredne dotýkalo jej práv), žiadať o zrušenie existujúceho vecného bremena, ktoré právo nevyužila (existenciu takéhoto prebiehajúceho konania súd nezistil, ani samotná navrhovateľka takúto skutočnosť netvrdila). Potreba riešenia tejto otázky v samostatnom konaní bezprostredne súvisí tiež s otázkou náhrady za zrušenie vecného bremena, vyriešenie ktorej rovnako v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva vzhladom na nedostatočný okruh účastníkov, logicky do úvahy neprichádza. Za daných okolností, bolo potom potrebné jednoznačne vychádzať z faktu, že vyporiadované nehnuteľnosti sú existujúcim vecným bremenom zaťažené, ktorá skutočnosť mala nesporne vplyv na stanovenie výšky náhrady za podiel ustupujúceho spoluvlastníka.

Základom pre stanovenie primeranej náhrady pri zrušení a vyporiadovaní spoluvlastníctva, je všeobecná cena nehnuteľností obvyklá v danom čase a mieste. Aby náhrada bola primeraná, musí cena nehnuteľnosti zohľadňovať nielen konštrukciu, vek, vybavenie, veľkosť veci, ale aj reálny záujem o ňu, t.j. dopyt a ponuku v danom mieste a čase. Musí ísť teda o náhradu, ktorá by predstavovala

príslušný podiel ceny, za ktorú by bolo reálne celú vec predať. Okolnosťou ovplyvňujúcou cenu, je teda nepochybne aj vecné bremeno viaznuce na vyporiadavanej veci, ktoré keďže rozhodne nie je benefitom, ale ťarchou, reálne ovplyvňujúcou dopyt po takejto veci na trhu, musí nevyhnutne viesť k zníženiu ceny vyporiadavanej nehnuteľnosti, na ktorú skutočnosť nemôže súd pri svojom rozhodovaní neprihliadnuť. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď znalcovi uložil úlohu stanoviť všeobecnú cenu vyporiadavaných nehnuteľností so zreteľom na existujúce vecné bremeno, z ktorej (stanovenej doplnkom č. 1 k znaleckému posudku) aj pri určení primeranej náhrady (zohľadňujúcej vyššie uvedené kritériá) za spoluvlastnícky podiel navrhovateľky pri svojom rozhodnutí vychádzal. Naopak, z hľadiska zákona neudržateľným, by bol postup v konaní žiadaný navrhovateľkou, pretože zo všeobecnej ceny nehnuteľností bez zohľadnenia existujúcej ťarchy (ktorej zrušenia sa navrhovateľka v samostatnom konaní ani nedomáhala), by nebolo možné pri určení náhrady vychádzať, keďže táto by nezohľadňovala rozhodujúce skutočnosti v podobe reálnej čiastky, za ktorú by bolo možné danú vec na trhu s nehnuteľnosťami v danom čase a mieste odpredať.

Nedôvodne navrhovateľka v odvolaní tiež namietala, že vzhľadom na vysoký vek oprávnenej z vecného bremena je možno predpokladať, že existujúce vecné bremeno nebude odporcu ako výlučného vlastníka nehnuteľnosti dlhodobo obmedzovať vo výkone jeho vlastníckych práv, pretože jednak vychádzajúc z pravidla obsiahnutého v ust. § 154 ods. 1 O.s.p. pre súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozhodnutia, preto pri rozhodovaní nemôže anticipovať, teda predvídať skutočnosti, ktoré v čase vyhlásenia ešte nenastali a jednak tieto by mohli byť právne významnými (z dôvodov uvedených vyššie) len v konaní o prípadnom návrhu navrhovateľky na zrušenie vecného bremena, ktorý však z jej strany podaný nebol.

Bez dopadu na správnosť napadnutého rozhodnutia sú tiež námietky odvolateľky týkajúce sa jej tvrdeného negatívneho hodnotenia súdom spočívajúceho v tom, že zrušením a vyporiadáním podielového spoluvlastníctva za náhradu, mala sledovať riešenie svojej vlastnej životnej situácie, čo má byť v rozpore s jej povinnosťami voči daryni a tiež dobrými mravmi, ktorý názor, aj ak by ho súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia ako svoj bol prezentoval (čo neurobil), nemal by tento žiaden vplyv na správnosť stanovenia primeranej náhrady za jej spoluvlastnícky podiel. Pokiaľ v odôvodnení je takýto názor zachytený, nejde o výsledok úvahy súdu, ale repliku stanoviska odporcu k návrhu.

Vyhodnotiac všetky vyššie uvedené skutočnosti, potom postup prvostupňového súdu spočívajúci v tom, že všeobecnú hodnotu vyporiadavaných nehnuteľností - bytu, podielu na spoločných častiach a pozemku (a od nej následne odvíjajúcu sa výšku primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel navrhovateľky) ustálil so zohľadnením existujúcej ťarchy na nehnuteľnostiach viaznucej, je v celom rozsahu správny a mohol mať za následok z hľadiska nedôvodnosti navrhovateľkou uplatnených odvolacích dôvodov jediné, a to potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Preskúmaním rozsudku súdu prvého stupňa v zostávajúcej odvolaní napadnutej časti - ktorou bolo rozhodnuté o náhrade trov konania účastníkov, odvolací súd však dospel k záveru o potrebe jej zrušenia vychádzajúc z ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a vrátenia v tejto časti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, a to z nasledovných dôvodov:

Vada konania vymedzená v § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. (odňatie možnosti konať pred súdom), čím treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva, vo výnimočných prípadoch, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, spočíva tiež v nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia (inak ide o tzv. inú vadu konania ako dôvod odvolania uvedený v ust. § 205 ods. 2 písm. b) O.s.p.). Povinnosti súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie korešponduje právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Porušením tohto práva sa účastníkovi odníma možnosť skutkovo a právne reagovať na rozhodnutie súdu, proti ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Vo výnimočných prípadoch teda nedostatok riadneho, dostatočného a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia, je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p..

Pre posúdenie preskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia je relevantná právna úprava uvedená v ust. § 167 ods. 2 O.s.p., vo väzbe na ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p., vychádzajúc z ktorej

odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu, musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia a súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetliteľný, pričom tu niet miesta pre dohady a domnienky. Nahrádzanie absencie dôvodov prvostupňového rozhodnutia odvolacím súdom je neprípustné, pretože tým by sa účastníkom odňala možnosť argumentovať proti dôvodom v rozhodnutí uvedeným.

V preskúmvanej veci, ako vyplýva z obsahu napadnutého rozhodnutia, súd prvého stupňa navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal, pričom v odôvodnení absentuje akékoľvek právne zdôvodnenie tohto rozhodnutia, súd prvého stupňa sa obmedzil na konštatovanie, že navrhovateľke trovy konania nevznikli, v konaní bola oslobodená od platenia súdnych poplatkov, obom účastníkom konania bol priznaný bezplatný právny zástupca, čo u odporcu nahrádza rozhodnutie súdu o oslobodení od súdnych poplatkov

Náhrada trov sporového konania je ovplyvnená zásadou úspechu vo veci a zásadou zavinenia. Zmyslom zásady úspechu v konaní, je priznanie trov potrebných na účelné uplatňovanie, alebo bránenie práva účastníkovi, ktorý mal v konaní úspech (§ 142, ods. 1 O.s.p.), pričom kritériom na priznanie takéhoto nároku, je miera úspechu tak na strane navrhovateľky, ako aj na strane odporcu, pričom v závislosti od tejto miery môže súd rozhodnúť viacerými spôsobmi vychádzajúc z ust. § 142 ods. 1 - 3 O.s.p.. Ako posúdil mieru úspechu v konaní súd prvého stupňa a na ktorom ustanovení O.s.p. svoje rozhodnutie založil, z obsahu rozhodnutia zistiť nemožno, bez čoho nie je možné ani správnosť jeho rozhodnutia čo do tejto časti preskúmať a posúdiť. V zásade možno povedať, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania, ak súd vyhovel návrhu a zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov spôsobom, ktorý bol navrhovaný (ako je tomu tiež v danej veci), niet prekážok, aby súd použil ust. § 142, ods. 1 O.s.p.. Samotná skutočnosť, že ktorýkoľvek z účastníkov bol oslobodený od platenia súdneho poplatku, či mu bol priznaný nárok na bezplatnú právnu pomoc, tohto neoslobodzuje od povinnosti nahradiť úspešnému účastníkovi trovy konania, vytvára len prípadný priestor na využitie tzv. moderačného práva súdu (§ 150 ods. 1 O.s.p.). Je však potrebné tiež posúdiť pri rozhodovaní v takejto veci aj ďalšie okolnosti (napr. či odporca s navrhovaným spôsobom vypořádania súhlasil, či nesúhlasil, príp. žiadal iný spôsob vypořádania), či mimosúdny návrh korešpondoval s návrhom uplatneným v súdnom konaní a tiež to, či a z akých dôvodov nebolo možné medzi účastníkmi dospieť ku konsenzu (napr. spor o výšku náhrady za vypořádavaný podiel vo vzťahu k existujúcemu vecnému bremenu) a v prospech koho v konečnom dôsledku v tomto smere súd rozhodol, kedy je potom opodstatnené uvažovať tiež o aplikácii ust. § 142 ods. 2 O.s.p.. Z rozhodnutia súdu však musí byť zrejmé, akými úvahami sa súd spravoval a na akom právnom základe je jeho rozhodnutie založené. Je potrebné si totiž uvedomiť, že jedným z prostriedkov ochrany účastníkov, môže byť nepochybne aj inštitút náhrady trov konania, ktorému nemožno uprieť jeho sankčnú povahu .

Keďže teda napadnuté rozhodnutie v dotknutej časti, nespĺňalo kritériá preskúmateľnosti, odvolací súd toto za použ. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušil a v zmysle ods. 2 vrátil súdu prvého stupňa v tejto časti na ďalšie konanie.

Po vrátení veci súd prvého stupňa posúdi starostlivo všetky okolnosti sporu v zmysle vyššie uvedených intencií a o trovách konania opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie aj zodpovedajúcim spôsobom právne a skutkovo zdôvodní.

Súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.).

V novom rozhodnutí, prvostupňový súd rozhodne tiež o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .